

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

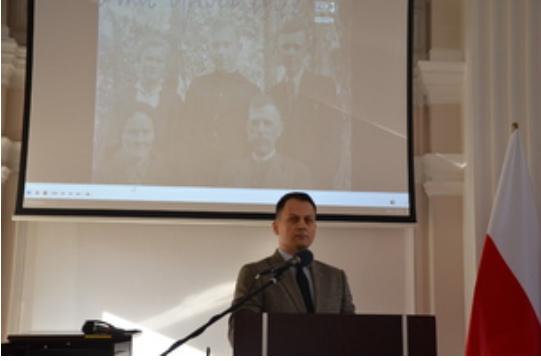
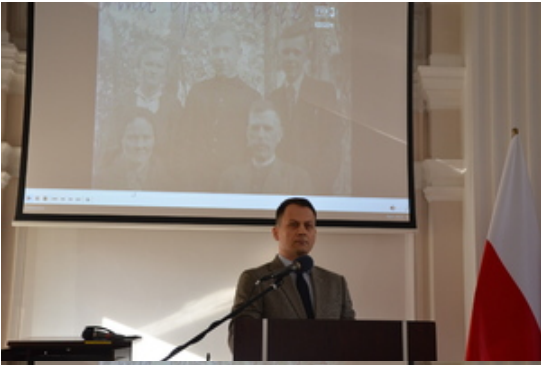
<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/177997,Defensor-Veritatis-Prawda-w-nauczaniu-arcybiskupa-Ignacego-Tokarczuka-Rzeszow-3-.html>
2023-06-07, 17:04

**„Defensor Veritatis. Prawda w nauczaniu
arcybiskupa Ignacego Tokarczuka” - Rzeszów, 3
lutego 2023**

Seminarium „Defensor Veritatis. Prawda w nauczaniu arcybiskupa Ignacego Tokarczuka” odbyło się 3 lutego 2023 r. w Sali Kolumnowej im. Ojców Niepodległości, w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie.

Wydarzenie, zorganizowane przez Wojewodę Podkarpackiego i Oddział IPN w Rzeszowie, miało na celu przypomnienie o życiu i dokonaniach tej ważnej nie tylko dla naszego regionu postaci. Spotkanie zgromadziło przedstawicieli parlamentarzystów, duchowieństwa, administracji rządowej, samorządowej, służb mundurowych, kombatanów, badaczy życia i działalności abpa Ignacego Tokarczuka, reprezentantów uczelni wyższych i uczniów podkarpackich szkół średnich.

Dzisiejsze spotkanie otworzył ks. bp. Jan Wątroba, ordynariusz Diecezji Rzeszowskiej, dr Ewa Leniart - wojewoda podkarpacki i dr hab. Dariusz Iwaneczko - dyrektor Oddziału IPN w Rzeszowie. W panelach dyskusyjnych uczestniczyli wojewoda podkarpacki dr Ewa Leniart, ks. prof. dr hab. Józef Wołczański z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, dr hab. Czesław Kłak, prof. UP im. KEN w Krakowie, prokurator Prokuratury Krajowej oraz dr

W swoim wystąpieniu dr hab. Dariusz Iwaneczko powiedział:

Zagadnienie prawdy ujął dość ciekawie jeden z wybitnych XX- wiecznych pisarzy polskich Józef Mackiewicz. który napisał „Wiele pięknych słów poświęcono pokojowi i wolności, natomiast ani jednego prawdzie, a przecież wydaje się, że prawda stanowi bardziej istotną składową twórczości literackiej niż pokój. Poszukiwanie prawdy jest tym czynnikiem, który warunkuje wolność umysłu”. Można się odwołać tutaj do Ewangelii „Prawda Was wyzwoli”. Jestem za ścisłością, gdyż jedynie prawda jest ciekawa powiedział Mackiewicz i właściwie cała jego twórczość była nacechowana poszukiwaniem prawdy. Dla abp. Ignacego Tokarczuka to pojęcie prawdy było istotne nie tylko w jego nauczaniu, bo to była podstawowa wartość, nauczać, głosić prawdę, ale ta prawda była istotna także w jego życiu osobistym. Kiedy wczytujemy się w słowa publikowanych dzienników arcybiskupa przez ks. prof. Józefa Wołczańskiego, to czasami zderzamy się z tym pojęciem prawdy, z którą zmierzał się sam arcybiskup. Nie bał się stanąć wobec Boga, wobec siebie i jednocześnie zawrzeć w słowach prawdę oceniającą także własne postawy. Ignacy Tokarczuk mawiał „Prawdą żyć, prawdę bronić i prawdy się domagać. Zarówno w wymiarze własnego życia duchowego, ale także w wymiarze duszpasterskim. Wymiarze społecznym, nazywając po imieniu także wady narodu w tym wymiarze indywidualnym i społecznym i w tym, który najczęściej staramy się poruszać, oceniać, wartościować w wymiarze obywatelskim, politycznym. To spotkało się oczywiście z ostrą ripostą ówczesnej władzy, systemu komunistycznego, rzeczywistości PRL- owskiej i to rodziło określone konsekwencje dla arcybiskupa i jego postawy, ale także tych, których wokół siebie zgromadził. Dlatego też atakowano go dezinformacją. Stanisław Kania, ówczesny członek Biura Politycznego KC PZPR mówił w Przemyślu, co jest oczywistym, jednoznacznym zaprzeczeniem głoszenia prawdy przez abp. Tokarczuka. Wtedy, kiedy krzyż jest traktowany przez dostojnika nie jako znak religijności i przedmiot kultu, a traktowany jest na

prawach upowskiego tryzuba, jako znak walki z tym co postępowe, co polskie. Jestem przekonany, że tak jak dawniej już wygasiliśmy łuny w Bieszczadach, tak i tu muszą się znaleźć środki uspokajające. Prawda i reakcja na tą prawdę, dyskredytacja osoby Wielkiego Pasterza. Prawdą żyć, prawdy bronić, prawdy się domagać”.

Dla księdza arcybiskupa prawda była czymś najistotniejszym. Jego życie to głoszenie prawdy, bronienie prawdy, uczenie prawdy i cierpienie za prawdę – powiedział ks. bp Jan Wątroba, ordynariusz Diecezji Rzeszowskiej.

Jest to postać, o której trzeba pamiętać, zwłaszcza w XXI w., kiedy prawda – jako wartość życia społecznego i wyjątkowa zdolność do oceny otaczającego nas świata w zgodzie z rzeczywistością – jest szczególnie ważna. Niezwykle istotną kwestią w działalności arcybiskupa było właśnie służenie prawdzie jako wartości w wymiarze etycznym, ale także jako wartości naznaczającej aktywność człowieka na wszystkich płaszczyznach jego działania – mówiła wojewoda podkarpacki Ewa Leniart.

Arcybiskup Ignacy Tokarczuk urodził się 1 lutego 1918 r. w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża. Maturę zdał w 1937 r. Następnie wstąpił do lwowskiego Seminarium Duchownego oraz został studentem Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Świecenia kapłańskie otrzymał 21 czerwca 1942 r. we Lwowie z rąk ks. biskupa Eugeniusza Baziaka. W październiku 1946 r. ks. Tokarczuk rozpoczął studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, na którym w 1951 r. uzyskał stopień naukowy doktora filozofii.

Od początku posługi bp Tokarczuk traktowany był jako zdecydowany przeciwnik ustroju komunistycznego. Inwigilowano go przez sieć tajnych współpracowników, zdobywano informacje o nim z podsłuchu w pałacu biskupim.

W latach 1967–1993 bp Tokarczuk był członkiem Rady Głównej Episkopatu Polski. W 1967 r. został przez kard. Stefana Wyszyńskiego włączony w skład Komisji Wspólnej Episkopatu i Rządu. 2 czerwca 1991 r. Ojciec Święty Jan Paweł II nadał bp. Ignacemu Tokarczukowi tytuł

arcybiskupa ad personam. W 1992 r. abp Tokarczuk został arcybiskupem metropolią przemyskim. Rok później przeszedł na emeryturę.

3 maja 2006 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński w uznaniu znamienitych zasług dla Ojczyzny, za działalność na rzecz przemian demokratycznych i wolnej Polski odznaczył abp. Tokarczuka najwyższym odznaczeniem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej – Orderem Orła Białego.

Arcybiskup Ignacy Tokarczuk zmarł 29 grudnia 2012 w Przemyślu. 2 stycznia 2013 został pochowany w krypcie archikatedry przemyskiej.

Wydarzenie odbyło się pod patronatem honorowym JE bpa Jana Wątroby oraz pod patronatem medialnym „Via” Katolickiego Radia Rzeszów.

PLIKI DO POBRANIA

[Zaproszenie na seminarium „Defensor Veritatis. Prawda w nauczaniu arcybiskupa Ignacego Tokarczuka” \(docx, 117.7 KB\) 26.01.2023 12:00](#)